

Lietuvos Respublikos ambasada Latvijos Respublikoje

2024 M. KOVO AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2024 m. balandžio 2 d.

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija			
Kovo 6 d.	<p>2023 m. smuko visų rūšių krovinių pervežimai. Keliais ir vamzdynais buvo transportuota 96,1 mln. tonų krovinių, t. y. 6,3 proc. mažiau nei prieš metus.</p> <p>Geležinkelių transportu pervežta 15,4 mln. tonų krovinių, t. y. 27,5 proc. mažiau nei 2022 m. Iš jų: vidaus geležinkelių transportu vežta 1,7 mln. tonų krovinių, t. y. 3,6 proc. mažiau. Tarptautiniu geležinkelių transportu – 13,7 mln. tonų krovinių, t. y. 29,6 proc. mažiau.</p> <p>Per Latvijos uostus pervežta 10,7 mln. tonų krovinių, 27,1 proc. mažiau nei 2022 m.</p> <p>Autotransportu gabenta 80,7 mln. tonų krovinių, t. y. 0,3 proc. mažiau nei praėjusiais metais. Vidaus transportu – 65,8 mln. tonų krovinių, t. y. 1,5 proc. daugiau nei prieš metus. Tarptautiniu transportu – 14,9 mln. tonų krovinių, t. y. 7,8 proc. mažiau. Į užsienį – 6,7 mln. tonų krovinių, t. y. 10,5 proc. mažiau nei praėjusiais metais. Iš visų kelių transportu vežtų krovinių 74,2 proc. buvo vežta komerciniais tikslais, t. y. – 4,8 proc. mažiau nei 2022 m.</p>	https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/noz/kravu-parvadajumi/preses-relizes/20765-kravu-parvadajumi-2023-gada	
Kovo 11 d.	<p>„LDz Cargo“ apyvarta pernai sumažėjo ~9,5 proc. Praėjusiais metais, preliminariais duomenimis, „Latvijas dzelzceļš“ dukterinės įmonės „LDz Cargo“ apyvarta buvo 134,372 mln. eurų, t. y. 9,5 proc. mažesnė nei 2022 m., o įmonės pelnas sumažėjo 39,9 proc. – iki 3,068 mln. eurų.</p> <p>Praėjusiais metais daugiausia buvo vežama grūdų ir jų perdirbimo produktų – 5,59 mln. tonų, kurie sudarė 37,8 proc. visų vežtų krovinių, naftos ir jos produktų – 2,286 mln. tonų, arba 15,5 proc., taip pat rudos – 1,455 mln. tonų, arba 9,8 proc.</p> <p>Daugiausia, arba 53,1 proc., krovinių pervežta iš Rusijos. Antroje vietoje pagal krovinių kiekį buvo Kazachstanas – 19,5 proc., Lietuva – 18,4 proc., Baltarusija – 7,4 proc., Uzbekistanas – 1,5 proc. ir Estija – 0,1 proc.</p>	https://leta.lv/search/find/?patern=LDz%20cargo&mode=nonozare%2Cstem&item=1AB71E60-423B-44F5-9572-1DAAF7747AA2	

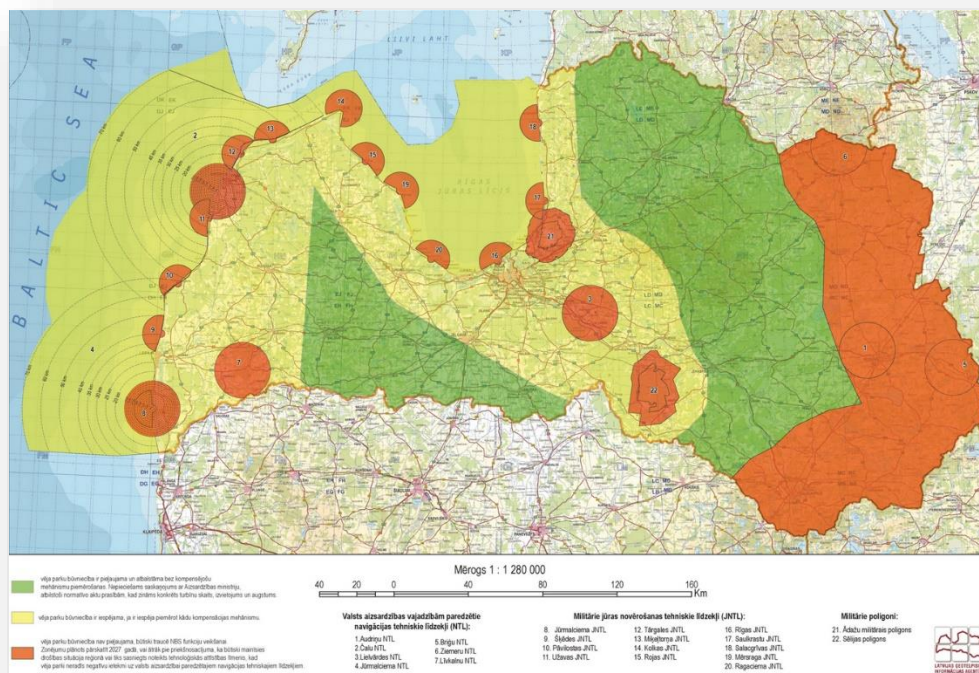
Kovo 15 d.	<p>Ventspilis tikisi tapti Latvijos atsinaujinančios energetikos centru. Po kovo 14 d. vykusio susitikimo su Ventspilio laisvajame uoste apsilankiusiu susisiekimo ministru K. Briškensu, Ventspilio uosto atstovai teigė, kad uostas iš iškastinės energijos tranzito uosto, kuriuo kadaise buvo planuota tapti, turėtų tapti atsinaujinančios energijos ir vietinių produktų eksporto uostu. Uosto vadovo pavaduotojo Igors Udodovo teigimu: <i>Tai nebus nei greita, nei lengva, tačiau aiškiai matome Ventspilio potencialą įsitraukti į naujus ekonominius procesus, ypač tapus atsinaujinančios energijos centru ir dalyvaujant vandenilio ekonomikos plėtroje.</i> Jis taip pat pabrėžė Latvijos eksportui pajėgios pramonės plėtros svarbą užtikrinant uosto krovinių apyvartą ir pristatė būsimos Ventspilio laisvojo uosto plėtros viziją. Kita vertus, K. Briškens susitikimo metu pabrėžė Ventspilio pasiekimus plėtojant pramonę laisvojo uosto pramoninėje zonoje ir pridūrė, kad dėl laipsniško pramonės vystymo Ventspilis tapo trečiu pagal dydį Latvijos pramonės centru, o pagal produkcijos kiekį, tenkantį vienam gyventojui, užtikrintai užima pirmąją vietą.</p>	https://vs.lv/raksts/ekonomika/2024/03/15/vents-pils-kluvusi-par-treso-lielako-industrialo-centru-latvija	
Kovo 27 d.	<p>Latvijos ekonomika šiemet turėtų augti ne 2, bet 1,8 proc. Latvijos centrinis bankas apkarpė ekonomikos augimo šiais metais prognozę, palyginti su gruodį skelbta, nuo 2,0 proc. iki 1,8 procento. Visgi kitamet bendrasis vidaus produktas turėtų didėti 3,6 proc., o 2026-aisiais – 3,8 procento. Vidutinės metų infliacijos šiemet prognozė sumažinta nuo 2,0 proc. iki 1,5 proc., kitamet – nuo 2,3 proc. iki 1,9 proc., o 2026 metais – nepakeista – 1,8 procento.</p>	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/27.03.2024-latvijas-banka-atkartoti-samazina-sa-gada-ikp-izaugsmes-prognozi-les-ari-zemaku-inflaciju.a548279/	
Lietuvos verslo plėtrai aktuali informacija			
Kovo 5 d.	<p>2023 m. „airbaltic“ pelnas augo 33,6 proc. Latvijos nacionalinės oro transporto bendrovės „airBaltic“ pelnas 2023 m. siekė 34 mln. eurų palyginti su prieš metus patirtu 54 mln. eurų nuostoliu. Bendrovės pajamos pernai išaugo 33,6 proc. iki 668 mln. eurų. Pasak jos vadovo Martino Gausso, <i>Tai ne pirmieji metai, kai dirbame pelningai, tačiau tai pirmieji metai po pandemijos, kai dirbame pelningai, ir tai yra puikus atspirties taškas bet kuriai Europos oro transporto bendrovei, stebinčiai savo plėtrą ir augimą.</i></p>	https://zinas.tv3.lv/ekonomika/airbaltic-pelna-pern-parsniegusi-33-miljonus-eiro/	

Kovo 6 d.	<p>Rygos miesto savivaldybė atšaukė Lietuvos investuotojo įsigytų žemės sklypų nuosavybės teises šalia Rygos oro uosto. Rygos miesto savivaldybė, po generalinio prokuroro kreipimosi dėl neteisėto žemės, esančios teritorijoje, reikalingos Rygos oro uosto plėtrai, privatizavimo ir pardavimo, kovo 6 d. sušaukta Rygos miesto tarybos neeiliniame balsavime (prieš tai vasario pabaigoje organizuoti du tokie balsavimai nebuvo sėkmingi dėl nesusidariusio kvorumo) priėmė sprendimą atkurti nuosavybės teises į 2022 m. balandį aukcione Lietuvos investuotojui parduotus žemės sklypus šalia Rygos oro uosto.</p>	LETA	
Kovo 14 d.	<p>Latvijos bankų pelnai pernai augo beveik dvigubai. Praėjusiais metais Latvijos bankų sektorius uždirbo 622,215 mln. eurų pelno – beveik dvigubai daugiau nei 2022 m. Bankų palūkanų pajamos 2023 m. sudarė 1,32 mlrd. eurų, t. y. 2,1 karto daugiau nei 2022 m., o palūkanų išlaidos – 225,633 mln. eurų, t. y. 4,2 karto daugiau.</p>	https://www.tvnet.lv/7979762/infografika-latvijas-banku-pelna-aizvaditaja-gadandriz-divkarsojusies	
Kovo 20 d.	<p>2026 m. Liepojos uoste planuojama pradėti statyti jūros vėjo jėgainių parko atraminę bazę. Nyderlandų bendrovė „Van Oord Dredging and Marine Contractors“ ir Liepojos LEZ sudarė teritorijos rezervavimo sutartį dėl atraminės bazės vėjo jėgainėms jūroje ir didelio krovinių terminalo statybos Liepojos uoste. Pagal dvejų metų rezervavimo sutartį Nyderlandų bendrovė atliks 3 parengiamuosius darbus, įskaitant mokslinius tyrimus, verslo plano rengimą, projektavimą ir pramonės partnerių pritraukimą. Taip pat planuojama, kad Olandijos bendrovė 2026 m. Liepojos uoste pradės statyti jūros vėjo jėgainių paramos bazę, o 2027 m. viduryje pradės ją eksploatuoti.</p> <p>Pasirašytoje sutartyje numatyta, kad Nyderlandų bendrovė, kaip teritorijos vystytoja ir investuotoja, Liepojos uosto priemiestyje suprojektuos ir pastatys jūros vėjo jėgainių paramos bazę ir didelių gabaritų krovinių terminalą, kuris užims 55 hektarus. Ši teritorija bus sukurta išplaukant naujus žemės plotus, taip sukuriant naują daugiafunkcinę krovos infrastruktūrą ir suteikiant galimybę joje įkurdinti naujus gamybos ir (arba) surinkimo kompleksus.</p>	https://leta.lv/news/latvia/14C9B068-1EB3-4A69-926D-2ACBC7C59D52/	

Kovo 25 d.

Gynybos ministerija parengė vėjo jėgainių parkų plėtros Latvijoje žemėlapi. Latvijos gynybos ministerija parengė informacinį pranešimą, siekdama pasiūlyti verslininkams ir energetikos sektoriaus atstovams sprendimus dėl vėjo jėgainių parkų plėtros ir parodyti, kuriose Latvijos vietose jų statyba suderinama su krašto gynybos interesais. Žemėlapis suskirstytas į tris spalvotus sektorius. Žaliojoje zonoje vėjo jėgainių statyba yra leidžiama ir remiama, reikalingas tik Vidaus reikalų ministerijos pritarimas. Geltonojoje zonoje vėjo jėgainių statyba gali būti vertinama, tačiau verslininkas turės apsvarstyti kompensacinius sprendimus, pavyzdžiui, naujų radarų įsigijimą. Raudonojoje zonoje vėjo jėgainių statyba negalima, nes tai labai trukdytų vykdyti krašto apsaugos užduotis.

<https://www.lsm.lv/ra/ksts/zinas/latvija/25.03.2024-aizsardzibas-ministrija-piedava-veja-parku-karti-tie-nav-pielaujami-gar-austrumu-robezu-un-daudzviet-piejura.a547959/>

Lietuvos turizmo sektoriui aktuali informacija			
Kovo 12 d.	<p>Traukinio maršrutas Talinas-Tartu-Ryga – ne vėliau kaip iki spalio. Valstybinė Estijos geležinkelių įmonė „Elron“, iki šių metų spalio tikisi paleisti keleivinį maršrutą tarp Rygos, Tartu ir Talino. Pasak Latvijos „Pasažieru vilciens“ (PV) atstovų, šiuo metu tarpžinybiniu lygiu yra pasiektas konceptualus susitarimas dėl PV ir „Elron“ bendradarbiavimo inicijavimo teikiant keleivių vežimo paslaugas šiuo maršrutu. Taip pat PV atstovai nurodė, kad iki tol Estijos vežėjas turi atlikti kai kuriuos namų darbus, pavyzdžiui, praeiti sertifikavimo procesą dėl traukinių naudojimo Latvijos teritorijoje ir „Latvijas dzelzceļš“ infrastruktūroje, aprūpinti traukinį reikiama įranga ir suderinti pranešimų sistemą. Be to, „Elron“ turi susitarti su „Latvijas dzelzceļš“ dėl reikiamų pajėgumų užsakymo, taip pat suderinti tvarkaraštį. Estijos bendrovė būtų atsakinga už šio maršruto komercinį pelningumą, įskaitant bilietų pardavimą. PV nemato jokių kliūčių tokiam bendradarbiavimui įgyvendinti.</p>	<p>https://zinas.tv3.lv/latvija/pasazieru-vilcieni-starp-rigu-tartu-un-tallinu-varetu-sakt-kurset-ne-velak-ka-oktobri/</p>	
Lietuvos ekonominiam saugumui aktuali informacija			
Kovo 8 d.	<p>Mangano importas į Rusiją vykdomas per Latvijos ir Estijos uostus. Estijos dienraščio „Postimees“ atliktame naujausiame tyrime aiškėja, kad praėjusiais metais beveik 90 proc. reikiamos mangano rūdos (kuri reikalinga ginkluotės pramonei – pvz., aukšto lygmens plieno gamybai) į Rusiją buvo importuoti per Estijos (Silamė) ir Latvijos (Ventspilis, Ryga) jūrų uostus, o vėliau geležinkeliais transportuoti į Rusiją. Iš Latvijos pusės, šiame procese veikia kelios šalies kompanijos, įskaitant ir valstybinę „LDz Logistika“. Pastaroji, žiniasklaidos paprašyta paaiškinti situaciją nurodė, kad iš tiesų, pervežimų srautai, pastaruoju metu, augo. Visgi įmonė teigia, kad ji vadovaujasi nacionaliniais ir ES teisės aktais, kurie ir reglamentuoja bendrovės veiklą.</p> <p>Rusija, palyginti, turi negausų mangano kiekį, šalyje nėra išvystyta jo gavyba iki pramoninio lygio, todėl didele dalimi yra remiamasi jo importu iš tokių šalių kaip PAR, Gabonas, Brazilija, Dramblio Kaulo Krantas. Preliminariais duomenimis 2023 m. Rusija importavo rekordinį 2 mln. tonų kiekį.</p> <p>Nors šiuo metu ES yra uždraudusi tik mangano oksidų eksportą, tačiau jau pradėtos derybos dėl 14-ojo sankcijų Rusijai paketo, kuriame galėtų atsiderėti ir mangano rūdos bei aliuminio oksidų eksporto (tranzito) draudimai.</p>	<p>https://leta.lv/search/find/?patern=mang%C4%81ns&mode=nonozare%2Cstem%2Cwide&item=076A1852-6EF9-4888-8402-955733B60C6E</p>	

Kovo 11 d.	<p>Sausio mėn. eksportas į Rusiją išaugo 3,3 proc. Naujausiais Centrinės statistikos tarnybos paskelbtais duomenimis, šių metų sausį, palyginti su 2023 m. sausiu, eksportas į Rusiją padidėjo 3,3 proc. ir sudarė 87,8 mln. eurų. Tam didžiausią įtaką turėjo 95,2 proc. (arba 7,3 mln. eurų) išaugęs tekstilės medžiagų ir tekstilės gaminių eksportas.</p> <p>Kita vertus, šiuo laikotarpiu, importas iš Rusijos sumažėjo 7,4 proc. ir sudarė 56 mln. eurų. Jam didžiausią įtaką turėjo 23,1 proc. (arba 5,8 mln. eurų) sumažėjęs mineralinių produktų importas.</p>	https://www.delfi.lv/bizness/37264250/biznessa_videl120002645/pieaudzis-latvijas-eksports-uz-krievijas-federaciju	
Kovo 24 d.	<p>„Rail Baltica“ vežė per Rygą nebus nutiesta iki 2030 m. Latvijos žiniasklaidos teigimu, net ir esant palankiausia scenarijui, „Rail Baltica“ vežė per visą Rygą iki 2030 m. nebus nutiesta. Televizijos laidoje „De facto“, kurioje susitiko Susisiekimo, Finansų ir kt. šalies institucijų atstovai užsiminta, kad Susisiekimo ministerija pateikė tvirtinti riboto naudojimo ataskaitą, kaip turėtų atrodyti Rail Baltica“ projektas per šešerius metus ir iš kur gauti jam pinigų. Joje siūloma pasirinkti variantą, pagal kurį „Rail Baltica“ vežė jau turėtų jungti su abiem Rygos stotimis – centrine ir oro uosto, tačiau europinio standarto vėžė nekirstų visos sostinės. Todėl aiškėja, kad galimai ministerijos pasiūlytame scenarijuje numatyta, jog traukinys, įvažiuojantis iš Estijos pusės, ties Salaspiliu kirstų Dauguvą, o ties Misa atsirastų atšaka, per kurią jis pasuktų į Rygos oro uostą ir įvažiuotų į Rygos centrinę stotį, tačiau paskui šiuo maršrutu grįžtų atgal ir tęstų judėjimą į Lietuvą per Misą ir Iecavą. Torniakalnyje nebūtų tunelio, tačiau, pertvarkant esamą geležinkelių tinklą, ta pačia vėže būtų nutiesta ir europinė linija. Tam esą prireiktų mažiau laiko ir lėšų.</p> <p>Pasak laidos „De facto“, jau dabar aišku, kad geležinkelio ruožo dešiniajame Dauguvos krante – nuo Rygos centrinės stoties iki Saurietso prie Salaspilio – neįmanoma nutiesti per šešerius metus, net ir pagal optimistiškiausius scenarijus. Tuo tarpu, Finansų ministerijai kelia abejonių tai, kad net, jei ir pavyktų be vargo gauti numatomus 3,68 mlrd. eurų iš Europos fondo infrastruktūrai sujungti, klausimas, iš kur gauti dar tris milijardus eurų.</p>	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/24.03.2024-rail-baltica-cauri-visai-rigai-pirmaja-posmavisticamak-neiestrukst-ap-3-miljardiem-eiro.a547888/	
Kovo 28 d.	<p>Bus rengiamas transporto ir logistikos sektoriaus perorientavimo iš RU ir BY planas. Ministrė Pirmininkė Evika Siliņa, po kovo 28 d. įvykusio Latvijos uostų, tranzito ir logistikos tarybos posėdžio, pavedė Susisiekimo ir Ekonomikos ministerijoms parengti transporto ir logistikos sektoriaus perorientavimo iš Rusijos ir Baltarusijos planą.</p>	https://leta.lv/news/latvia/3F7E24F0-2041-4B52-A60A-6A899DEC8DBE/	

	Komentuodamas šį susitikimą susisiekimo ministras Kaspars Briškens žiniasklaidai teigė, kad jo metu buvo pasiūlytos penkios prioritetinės Latvijos uostų ir logistikos pramonės perorientavimo kryptys, įskaitant: 1) krovinių srautus ir investicijas iš sąjungininkių šalių, 2) Latvijos eksportą ir vidaus transportą, 3) pramonės plėtrą uostuose/specialiosiose ekonominėse zonose, 4) atsinaujinančiosios energijos projektus ir 5) karinį mobilumą.		
Kita ekonominiam bendradarbiavimui aktuali informacija			
Kovo 7 d.	<p>„Latvenergo“ iki šių metų pabaigos planuoja pradėti savo produkcijos eksportą į Lenkiją. Apie šiuos įmonės planus žiniasklaidai užsiminė „Latvenergo“ valdybos pirmininkas Mārtiņš Čakste. Jis pažymėjo, kad „Latvenergo“ jau pernai bandė patekti į Lenkijos rinką, tačiau kadangi tai buvo gana sunkūs ir sudėtingi metai, šis procesas buvo atidėtas vėlesniam laikotarpiui.</p> <p>Kalbėdamas apie eksporto rinką, Čakstė tegė, kad „Latvenergo“ sėkmingai pradėjo eksportuoti dujas į Suomiją, tačiau po „BalticConnector“ dujotiekio pažeidimo, jis kiek nutrūko. Visgi, pasak jo, jau yra rasti nauji klientai, su kuriais, po dujotiekio remonto, bendradarbiavimas bus pratęstas. Kartu M. Čakstė pažymėjo, kad iki šiol dujos per Inko terminalą nebuvo tiekiamos dėl komercinių sumetimų, nes jos yra brangesnės. Tačiau ateityje, darant prielaidą, kad bus sukurtas didesnis Suomijos klientų portfelis, planuojama naudotis ir Inko terminalu.</p>	https://www.apollo.lv/7974617/latvenergo-plano-sakt-eksportu-uz-poliju	
Kovo 11 d.	<p>„Latvenergo“ planuoja šiais metais pasiekti 30 proc. gamtinių dujų rinkos dalį Latvijoje. Pasak įmonės valdybos pirmininko Mārtiņšo Čakstės: <i>Judame link savo tikslo – 30 proc. rinkos – pasiekimo, tačiau tai sunkiau, nei manėme pradžioje. [...] Net ne tiek dėl komercinių priežasčių, kiek grynai dėl visuomeninės atsakomybės, žinant, kad pagrindinis dujų prekybininkas Latvijoje priklauso Rusijos 4 „Gazprom“.</i> Iš pradžių bendrovė manė, kad gyventojų aktyvumas bus didesnis, nes bendrovė siūlo JAV ir Norvegijos kilmės dujas. Šiuo metu įmonė daugiau nei dvigubai padidino gamtinių dujų vartotojų skaičių ir turi apie 55 tūkst. klientų.</p>	https://leta.lv/search/fi?id/?patern=latvenergo&mode=nonozare%2Cstem&item=C2AD3AD0-C45F-4DBA-B78A-BC67EFCB95FF	
Kovo 27 d.	<p>Latvija siekia bendro susitarimo su Lietuva ir Estija dėl „Rail Baltica“ traukinių pirkimo. Latvijos susisiekimo ministras Kaspars Briškens išsiuntė kvietimus savo kolegoms Lietuvoje ir Estijoje gegužės 29-ąją susitikti Taline ir aptarti projekto „Rail Baltica“</p>	https://www.tvnet.lv/7988466/briskens-aicina-baltijas-valstis-	

	<p>įgyvendinimą, įskaitant traukinių pirkimo bei infrastruktūros valdymo klausimus. Taline planuojamame susitikime daugiausiai dėmesio būtų skiriama „Rail Baltica“ infrastruktūros valdymo modeliui, pagal kurį numatoma sukurti „vieno langelio“ principu veikiančią agentūrą, suteikiant prieigą prie geležinkelių infrastruktūros būsimiems naudotojams, operatoriams ir investuotojams, keleivinių traukinių pirkimo ir infrastruktūros priežiūros strategijai, taip pat keleivių ir krovinių vežimo paslaugų modeliui.</p>	<p>vienoties-par-rail-baltica-vilcienu-iegadi</p>	
--	--	---	--

Parengė: Vilius Arlauskas
Trečiasis sekretorius
Tel.: +371 67350752
Mob.: +371 26190198
El. paštas: vilius.arlauskas@urm.lt